

Předmluva	13
---------------------	----

I. ČÁST: OBECNÝ ÚVOD DO STOMATOLOGIE

Historický přehled vývoje stomatologie (Voldřich)	17
Stomatologie, její náplň a rozčlenění (Voldřich)	21

ZVÝKACÍ ÚSTROJÍ — JEHO MORFOLOGIE A STRUČNÁ FYSIOLOGIE (Voldřich) 24

Zvýkací ústrojí, jeho orgány a význam pro celkové zdraví	24
Chrup	25
Zub a jeho tkáň	25
Zubní tkáň a jejich skladba (Bažant)	26
Skladba tkání parodontu (Šlach)	27
Dásen (gingiva)	27
Periodontium (ozubice)	27
Alveolární kost	28
Cement	29
Funkce parodontu	30
Názvosloví a označování zubů (Bažant)	30
Morfologie jednotlivých zubů	32
Frontální zuby	32
Laterální zuby	36
Celková stavba lidského chrupu a jeho charakteristické znaky	42
Frontální úsek	43
Laterální úsek	45
Speeova křivka	46
Oklusní rovina	47
Čelistní kloub a základní pohyby dolní čelisti	48
Okluse	49
Artikulace	51
Výška skusu a klidová poloha mandibuly	52
Stručná fyziologie žvýkání	52

II. ČÁST: ZÁKLADNÍ POJMY, NÁSTROJE, MATERIÁLY A PRACOVNÍ METODY JEDNOTLIVÝCH PODOBORŮ STOMATOLOGIE

ZÁCHOVNÁ (KONSERVAČNÍ) STOMATOLOGIE 57 (Bažant)

Zubní kaz	57
Zubní kaz a jeho komplikace	57
Prevence a profylaxe zubního kazu	59
Hlavní zásady ošetřování zubního kazu a jeho následků	60

Ošetření jednoduchého kazu	61
Ošetření hlubokého kazu	62
Ošetření zdravé poraněné dřeně	62
Ošetření zanícené dřeně (pulpitidy)	63
Amputace	64
Exstirpace	65
Ošetření zubů s dření snětivě rozpadlou (gangréna)	66
Výplňové hmoty	69
Prozatímní výplňové hmoty	69
Trvalé výplňové hmoty	71
Základní vybavení stomatologického pracoviště	77
Stomatologické křeslo	77
Elektrická vrtačka	77
Násadce	80
Vyšetřovací nástroje	83
Pracovní stolek	84
Nástroje v zachovné stomatologii	85
Preparační nástroje	85
Brsné rotační nástroje — brousky a disky	85
Rezné rotační nástroje — vrtáčky	86
Ruční preparační nástroje	88
Plnicí nástroje	89
Kořenové nástroje	90
Ruční kořenové nástroje	90
Rotační kořenové nástroje	92

CHIRURGICKÁ STOMATOLOGIE 94

Úvod do chirurgické stomatologie (<i>Zivný</i>)	94
Principy a názvosloví nejběžnějších chirurgických výkonů ve stomatologii (<i>Zivný</i>)	96
Instrumentarium (<i>Zivný</i>)	99
Extrakční kleště pro zuby horní čelisti	99
Extrakční kleště pro zuby dolní čelisti	101
Páky	101
Chirurgický šicí materiál	110
Obvazový materiál	111
Boj proti infekci (<i>Drahoňovský</i>)	113
Antiseptice	113
Desinfekce	114
Desinfekce varem ve vodě	114
Desinfekce jinými fyzikálními způsoby	115
Desinfekce chemická	116
Sterilisace	118
Sterilisace párou pod zvýšeným tlakem	118
Sterilisace horkým vzduchem	120
Sterilisace varem v oleji	121
Sterilisace vyzháním v plameni	121
Anestésie celková (narkosa)	123
Anestésie místní (lokální)	124
Anestésie povrchová	125
Anestésie napuštěním (infiltrační)	125
Anestésie svodná	126
Nejběžnější stomatochirurgická onemocnění (<i>Toman</i>)	128
Záněty vycházející od zubů s odumřelou infikovanou dření	128
Akutní zánět ozubice	131
Chronický zánět ozubice	129
Šíření infekce do měkkých tkání	130
Těžké prožívání dolního zubu moudrosti	132
Postextrakční zánět zubního lůžka	132
Prevence zánětů kolem čelistí	133
Základy snímkování a čtení intraorálního rentgenogramu (<i>Hořejš</i>)	134

Význam a indikace rentgenologického vyšetření v hlavních oborech stomatologie (Voldřich)	138
PARODONTOLOGIE (Skach)	139
Etiologie parodontopatií	139
Zubní kámen	140
Odstraňování zubního kamene	141
Klasifikace onemocnění parodontu	142
Zánět dásní — gingivitis	142
Gingivitidy akutní	142
Gingivitidy chronické	144
Parodontosa	146
STOMATOLOGICKÁ PROTĚTIKA (Voldřich)	150
Hlavní úkoly zubní náhrady	150
Celkový ráz protetické práce a význam používaných materiálů	153
Protetické hmoty a jejich zpracování	155
Hmoty pomocné	155
Otiskovací hmoty	155
I. Otiskovací hmoty termoplastické	156
Termoplastické otiskovací hmoty složené	156
Otiskovací gutaperča	157
Zvratné hydrokoloidní hmoty	157
Nízkoavitelné vosky	158
II. Otiskovací hmoty tuhnoucí chemickou reakcí	158
Sádra	158
Nezvratné hydrokoloidní hmoty — algináty	160
Silikonové otiskovací pasty	162
Zinkoxydeugenolové pasty	163
Modelové hmoty	163
Modelové sádry	163
Podrobné modely	164
Stomatologické vosky	165
Modelovací vosky	165
Laboratorní lící vosky	165
Inlejšové vosky	166
Lepicí vosk	166
Zatmelovací hmoty	166
Broušící a leštící hmoty	167
Vlastní protetické materiály	168
Kovy	168
Stomatologické slitiny drahých kovů	169
Ryzost slitin drahých kovů	169
Obhospodařování slitin drahých kovů	169
Slitiny skupiny A	170
Slitiny skupiny B	171
Slitiny skupiny C	171
Náhradní slitiny na bázi stříbra	171
Vysokotavitelné slitiny kovů obecných	172
Nerezavějící ocel	172
Slitiny chromkobaltové	173
Zpracování kovů v laboratoři	173
Odlévání kovů	174
ných stomatologických slitin	174
Mechanické tvárnění kovů	177
Spojování kovů	178
Umělé pryskyřice	179
pryskyřice	181
Rychle polymerující umělé pryskyřice	183
Stomatologické porcelány	184

Karborundové brousky	185
Diamantové brousky	186
Disky	188
Gumové lešticí kotoučky	190
Kovové rotační nástroje	190
Speciální protetické nástroje	191
Nástroje korunkové	191
Kleště na zpracování drátů	194
Nástroje a potřeby pro pořizování otisků	195
Otiskovací lzíce	195
Ostatní drobné instrumentarium	200
Některé laboratorní přístroje	201
Artikulační přístroje	202
Okludory	202
Artikulátory	202
Tepelné zdroje	204
Zařízení na odlévání kovů	207
Elektrická bruska a leštička	209
Rozdělení umělých zubních náhrad	209
Srušený popis a názvosloví nejdůležitějších druhů umělých zubních náhrad	212
Pevné náhrady	212
Snímací můstky	215
Sedlové náhrady	215
Deskové náhrady	217
Celkové náhrady	218

ORTODONCIE (*Adam*) 219

Rozdělení a přehled nejdůležitějších ortodontických anomálií	219
Anomálie mezičelistní	220
Anomálie dentální	222
Ortodontické přístroje	224
Fixní přístroje	224
Snímací přístroje	225
Hlavní zásady ortodontické prevence	228
Nástroje a materiál	230

III. ČÁST:

STOMATOLOGICKÉ VYŠETŘENÍ
A PLÁN OŠETŘENÍ

Stomatologické vyšetření (<i>Voldřich</i>)	235
Anamnesa	236
Zevní vyšetření	238
Intraorální vyšetření	238
Vyšetření sliznice	238
Vyšetření tvrdých zubních tkání	240
Vyšetření parodontu	242
Vyšetření chrupu jako celku	243
Vyšetření rentgenem	245
Přehled jednotlivých úseků a úkolů při souborném stomatologickém vyšetření	245
Léčebný plán a účelný postup při stomatologickém vyšetření (<i>Voldřich</i>)	247
Uprava hygieny ústní dutiny a odstranění místních škodlivých vlivů	248
Chirurgická sanace ústní dutiny	249

Konservační ošetření chrupu	252
Léčení parodontu	253
Protetické ošetření chrupu	254
Chování na pracovišti a styk s pacientem (<i>Rozkovecová</i>)	258
Prostředí čekárny a ordinace	258
Osobnost ošetřujícího	259
Hygiena při stomatologickém ošetření	259
Ochranně léčebný režim při stomatologickém ošetření	260
Jednání s nemocným	260
Chování posluchače k učiteli a k ostatním pracovníkům	262
Rejstřík věcný	265